

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicas & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

V. De verb. Psalm. propter verba labiorum tuorum ergo custodivi vias
duras.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

^a Psal. 21. c

& vivet anima vestra. *Et anima mea, inquit, illi vivet* ⁿ, quæ mundo mortua est. Quæ enim mundo vivit, non illi vivit. Sic ergo quæramus eum, ut & semper quæramus, & cum venerit quærere nos, dicatur de nobis ^o. *Hæc est generatio quarentium Deum, quarentium faciem Dei Jacob*. Sicque aperiantur portæ æternales, & introeat Rex gloriæ, & nos cum illo, qui est DEUS benedictus in sæcula, AMEN.

^o Psal. 25. b

S E R M O V.

Propter verba labiorum tuorum ego custodi vi vias duras, Psal. 116.

^a Ioan. 6. f

*Verba IESU
aliis dulcia
sunt, aliis
dura.*

LEgimus in Evangelio ^a, quod prædicante Domino, & sub mysterio ledendi corporis sui, discipulos ad communicandum passionibus suis admonente, dixerint quidam: *Durus est hic sermo*: & ex hoc jam non fuerint cum eo. Interrogati vero discipuli an & ipsi vellent abire: *Domine, inquit, ad quem ibimus? Verba vitæ æternæ habes*. Ita dico vobis, Fratres, usque hodie quibusdam manifestum est, quoniam verba quæ loquitur Iesus, spiritus & vita sunt; & propterea sequuntur illum: aliis dura videntur, & miseram alibi quærunt consolationem. Sapientia siquidem in plateis clamitat, in lata videlicet & spaciofa via quæ ducit ad mortem, ut revocet ambulantes per eam. Denique *quadraginta annis, inquit* ^b, *proximus sui generationi huic, & dixi, semper hi errant corde*. Habes & in alio psalmo ^c. *Semel locutus est Deus*. Semel utique quia semper: una enim, & non interpolata, sed continua & perpetua locutio est.

^b Psal. 94. b

^{*} c Psal. 61. c

d Isa. 40. a
*Homines impii & terreni,
non nisi carnis
gaudia & bona
captant.*

Revocat autem peccatores ad cor, de cordis errore redarguit, pro eo quod ibi habitat ipse, ibique loquatur, faciens nimirum quod docuit per Prophetam dicentem ^d: *Loquimini ad cor Hierusalem*. Nam Babylon quoniam terra est, nec potest sustinere universos sermones eius, elongatur à corde, & in carne magis ambulat, tanquam mortua à corde: imò tanquam columba seducta non habens cor. Vult enim lætari cum malefecerit, & exultare in rebus pessimis, audiensque vocem Domini huiusmodi gaudia nullatenus approbantem, sed detestantem, sed arguentem, sed condemnantem, fugit & abscondit se in similitudine prævaricatoris. Adæ. Sed heu me, quàm vile operimentum quæris misera anima, quàm inutile quæris operimentum? Folia enim sunt quæ intexis, folia, inquam, quæ nil tibi caloris præbeant, nil habeant soliditatis. Orto deniq; sole arefcent, & ventus urens disperget illa, tu vero nuda & misera remanebis. Tunc ergo nihil oportum quod non reveletur, quoniam veniet Dominus, qui & illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium. Non erit jam quo lateas misera. Frustra dices montibus, cadite super nos: & collibus, operite nos: quoniam nudam & apertam oportebit te stare ante tribunal Christi, ut audias vocem iudicii, quæ vocem consilii contempseris.

Qui modo respiciunt vocem consilii, tandem audient vocem iudicii.

Ecce

Ecce enim quid loquitur DEUS: *Agite, inquit ^e, pœnitentiam: & dissimulant multi & continent aures suas, & dicunt durus est hic sermo. Non sic impii, non sic dissimulare poteritis, cum sonabit asperum illud verbum, & auditio mala: *Ite maledicti in ignem æternum ^f.**

^e Matt. 4. a

Videtur, fratres, quàm salubriter admoneat nos Propheta & ut si vo-
cem eius audierimus hodie, non obduremus corda nostra. Eadem enim
pene verba & in Evangelio legitis, & in Propheta. Ait enim Dominus in
Evangelio ^h: *Oves meæ vocem meam audiunt.* Et sanctus David in psalmo:
*Populus, inquit ⁱ, eius (haud dubium quin Domini) & oves pascuæ eius:
hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra.* Utilius namque
& multò salubrius est hodie audire eum consulentem, consolantem, ad-
monentem, docentem, & ut multum arguentem, increpantem, corripien-
tem: quàm in die illa tam amara, tam lugubri, tam tenebrosa audire il-
lum judicantem, indignantem, ulciscntem, sævientem, condemnantem.
Bonum, inquam, mihi, ut humilier, ut corripiat me justus in misericor-
dia, & increpet me, quàm ut oleum peccatoris impinguet caput meum ^k,
ne fortè terra inveniar, quam percutiat virga oris sui, quando vasa figuli
virga ferrea conterentur. Bonum mihi propter verba labiorum eius cum
Propheta ^l custodire vias duras, quàm pariter cum impio interfici spiritu
labiorum eius.

^f Matt. 25 d
^g Psal. 94. b

^h Ioan. 10. b
ⁱ Psal. 94. b*

*Multis dura
nunc videtur
pœnitentia,
sed durior erit
tandem iudi-
cis sententia.*

^k Psal. 140. c

^l Psal. 16. b*

Nunc autem si quid amaritudinis sentio in voce eius, non sine dulce-
dine est: quoniam cum iratus fuerit, misericordiæ recordabitur: imò
vero & ipsa indignatio non aliunde quàm de misericordia est. Quos enim
amat, arguit & castigat ^m, & flagellat omnem filium quem recipit: visi-
tans in virga iniquitates eius, & in verberibus peccata ipsius: misericor-
diam autem suam non dispergit ab eo. Propterea qui prudentes sunt, non
operiunt vulnera sua, sed detegunt, & confitentur Domino quoniam bo-
nus, quoniam in sæculum misericordia eius; & sic vinum reprehensionis
infundit, ut non desit oleum consolationis. Propterea, inquam, sapiens
apprehendit disciplinam, ne quando irascatur Dominus, & jam secundum
multitudinem iræ suæ non quærat, sed recedat zelus eius ab ipso. Inde est
enim quod sapientis cor ubi tristitia, cor vero stultorum ubi lætitia ⁿ;
sed tristitia illius convertetur in gaudium, & extrema gaudii illorum luctus
occupabit.

*Amaritudo
vocis divine
mixta dulce-
dine.*

^m Hebr. 12. a
*Dei castiga-
tio conditur
misericordiæ.*

ⁿ Eccli. 7. d
*Sapiens non
horret aspera
aut tristitia.*

Audi denique Abacuch Prophetam, quomodo dominicam non dissi-
mulet increpationem, sed sedula ac sollicita circa eam cogitatione versetur.
Ait enim ^o: *Super custodiam meam stabo, & figam gradum in munitio-
nem: ut videam quid dicat mihi, & quid respondeam ad arguentem me.* Et nos ergo,
Fratres, obsecro super custodiam nostram stemus, quoniam tempus mili-
tæ est. Nec in sterquilinio huius miseri corporis, sed in corde ubi Christus

^o Abac. 2. a.

p Psal. 39. a

*Primus gra-
dus contem-
plationis, con-
siderare quid
velit Domi-
nus.*

q Hier. 17. b
r Psal. 40. a

*Secundus,
quam suavis
sit Dominus.*

s Psal. 26. b

t Psal. 41. b

** alias, De
cute, carne,
ossibus ani-
mæ.*

Psal. 33.

habitat, in iudicio & consilio rationis sit conversatio nostra: sane ut non in ipsa habeamus fiduciam, nec fragili innitamus custodiæ, sed figamus gradum in munitionem, firmissimæ petræ Christo totis viribus innitentes, sicut scriptum est P: *Qui statuit supra petram pedes meos, & direxit gressus meos.* Sic ergo constituti & stabiliti jam contemlemur, ut videamus quid dicat nobis, & quid respondeamus ad arguentem nos. Primus enim contemplationis gradus iste est, dilectissimi, ut incessanter consideremus quid velit Dominus, quid placeat ei, quid acceptum sit coram ipso.

Et quoniam in multis offendimus omnes, & fortitudo nostra in illius reëtitudinem voluntatis offendit, nec conjungi ei aut coaptari potest: humiliemur sub potenti manu DEI altissimi, & omninò solliciti simus miserabiles nos exhibere in oculis misericordiæ eius, dicentes I: *Sanane Domine & sanabor, salvum me fac & salvus ero.* Et illud r: *Domine miserere mei, sana animam meam, quia peccavi tibi.* Postquam enim in huiusmodi cogitationibus mundatus est oculus cordis, jam non in spiritu nostro cum amaritudine, sed in divino magis spiritu cum multa delectatione versamur: nec jam consideramus, quæ sit voluntas DEI in nobis, sed quæ sit in seipsa. Vita enim in voluntate eius, ut hoc nobis in omnibus utilius atque omninò commodius esse non dubitemus, quod eius congruit voluntati. Et propterea quam sollicitè conservare volumus vitam animæ nostræ, tam solliciti simus quoad possumus ab ea non deviare. Deinde cum jam in spirituali exercitio aliquatenus profecerimus ducem sequentes spiritum, qui scrutatur etiam alta DEI, cogitemus quam suavis sit Dominus, quam bonus in semetipso, orantes cum Propheta s, ut videamus voluntatem Domini, & visitemus jam non cor nostrum, sed templum eius, & cum eodem Propheta t nihilominus dicentes: *Ad me ipsum anima mea conturbata est, propterea memor ero tui.* In his enim duobus tota spiritualis conversatio summa versatur, ut in nostra consideratione turbemur, & contristemur ad salutem, in divina respiremus: ut de gaudio Spiritus sancti habeamus consolationem, & hinc timorem & humilitatem, inde vero spem concipiamus & charitatem.

S E R M O VI.

De * verbis Psal. *Custodit Dominus omnia ossa eorum, &c.*
Psal. 33.

BEatus David in Psalmo de justis loquitur, dicens: *Multa tribulationes justorum, sed de omnibus his liberabit eos Dominus. Custodit Dominus omnia ossa eorum, unum ex his non conteretur.* Quod nemo dictum esse de corporeis ossibus arbitretur, præsertim cum tot beatorum Martyrum ossa confecta